

Dokazování – 1. seminář

2020

1) Vymezení předmětu dokazování

a) Skutečnosti odpovídající znakům skutkové podstaty nárokové normy

Situace 2:

Žalobce A se po žalovaném B domáhá zaplacení částky 100 000 Kč. V žalobě uvedl, že tato částka představuje zápůjčku, kterou žalovanému B poskytl na základě smlouvy uzavřené ústně v Restauraci u Nevařilů, kde žalobce zároveň předal žalovanému v hotovosti celou částku. Žalobce si dobře pamatuje, že z toho měl žalovaný tak velkou radost, že pro všechny návštěvníky restaurace objednal jednu láhev Tuzemáku a nechal ji mezi nimi kolovat. Žalovaný peníze potřeboval na financování rozmařilého životního stylu, v rámci nějž většinu peněz propije, prosází a prohraje v kartách. Protože si strany nesjednaly, kdy má žalovaný B zapůjčenou částku vrátit, vypověděl žalobce A smlouvu o zápůjčce ihned, jakmile se dozvěděl, že žalovaný B vyhrál větší sumu na dostizích, a bude tedy schopen mu dluh vrátit. Přestože od vypovědi uplynulo více než půl roku, žalovaný B mu zapůjčenou částku nevrátil.

Které s žalobcem uvedených tvrzení mohou být předmětem dokazování? Podle čeho soud určí, která tvrzení mají být předmětem dokazování, a která nikoliv?

b) Skutečnosti mezi stranami sporné

Situace 2 - pokračování:

Žalovaný B ve vyjádření k žalobě připustil, že peníze od žalovaného v Restauraci u Nevařilů převzal. Popřel ale, že by z toho měl radost, nebo že by koupil láhev Tuzemáku; ve skutečnosti šlo o Borovičku. Nesouhlasil ani s tvrzením žalobce, že předaná částka byla zápůjčkou. Podle žalovaného šlo o darování. Konečně žalovaný uvedl, že všechna tvrzení žalobce, která žalovaný výslovně nedoznal, má soud považovat za popřené.

Jaký vliv bude mít postoj žalovaného na vymezení předmětu dokazování?

c) Pomocné skutečnosti

Situace 2 – pokračování:

Na návrh žalobce A vyslechl soud svědkyni C, která měla sedět v Restauraci u Nevařilů u jednoho stolu s žalobcem a žalovaným, když spolu jednali o uzavření smlouvy a když došlo k předání peněz. Svědkyně C vypověděla, že slyšela, jak žalovaný B říká, že peníze žalobci A vrátí. Žalovaný B to popřel a navrhl, aby soud ustanovil znalce k posouzení toho, zda svědkyně – o níž je v obci známo, že je těžce nedoslýchavá a musí používat naslouchátko – mohla s ohledem na vážnou vadou sluchu v rušném prostředí restaurace (ve večerních hodinách) přesně slyšet, co bylo řečeno. Žalovaný totiž podle svých slov prohlásil, že se žalobci A jeho laskavost jednou vrátí, a nikoliv to, že mu on vrátí peníze.

2. Ve sporu o náhradu újmy na zdraví, kterou měl podle žaloby žalovaný B způsobit žalobci A při jejich vzájemné potyčce, žalovaný B namítl, že jednal v nutné obraně proti útoku, který vůči němu vedl žalobce A. Posud'te, jaké skutečnosti budou předmětem dokazování v tomto případě.

3. Žalobce se domáhá dodání zboží, které od žalovaného koupil na základě ústní kupní smlouvy a za něž již žalovanému zaplatil kupní cenu. Žalovaný ve vyjádření uzavření kupní smlouvy popřel; přijetí peněžité částky připustil, ovšem nešlo podle něj o kupní cenu, nýbrž o zálohu na budoucí koupi, k níž pro neshodu stran o obsahu kupní smlouvy nikdy nedošlo. Po provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že nelze jednoznačně konstatovat, že smlouva byla uzavřena, ale na druhou stranu nelze ani jednoznačně tvrdit, že smlouva uzavřena nebyla. Možné jsou tedy závěry oba.

Zvažte, jak soud za tohoto stavu rozhodne.

4. Žalobce se domáhá po žalovaném vydání osobního automobilu, o němž tvrdí, že je předmětem jeho vlastnického práva a že mu byl ukraden; to dokládá také doklady z policejního vyšetřování. Žalovaný se brání tím, že automobil koupil v dobré víře ve veřejné dražbě a nemohl nijak z okolností seznat, že automobil byl žalobci ukraden. Soukromé právo by podle názoru žalovaného mělo chránit jeho dobrou víru, a proto by měl být považován za vlastníka.

a) Zamyslete se nad tím, zda bude na žalovaném, aby prokázal dobrou víru v oprávnění provozovatele autobazaru převést vlastnické právo, nebo zda je na žalobci, aby prokázal její nedostatek, tj. zlou víru žalovaného.

b) Bude závěr o rozdělení důkazního břemena stejný i za situace, kdy žalovaný nekoupí osobní automobil ve veřejné dražbě, ale na základě inzerátu od (nepodnikající) fyzické osoby?

5. Prodávající se domáhá zaplacení kupní ceny. Žalovaný kupující nepopírá, že byla uzavřena kupní smlouva, v níž byla dohodnuta požadovaná kupní cena, ani to, že se pohledávka prodávajícího stala splatnou. Namítá však, že kupní cenu již zaplatil.

Posud'te, zda žalobce tíží důkazní břemeno ohledně toho, že žalovaný kupní cenu nezaplatil, nebo zda je na žalovaném, aby prokázal, že kupní cenu zaplatil.

6. Žalobce se domáhá po žalovaném určitého plnění; žalovaný se brání námitkou promlčení. Žalobce připouští, že doba, která by jinak obvykle postačovala k uplynutí promlčecí lhůty, skutečně uplynula, ale za daných okolností tomu tak není. Uplynutí promlčecí lhůty totiž brání § 650 OZ, jenž běh promlčecí lhůty staví po dobu, kdy se věřiteli bránilo hrozbou, aby uplatil své právo. Takové hrozbě od žalovaného čelil také žalobce.

Posud'te, jak je v tomto sporu rozděleno důkazní břemeno mezi strany.